

Delårsrapport för företag
med statligt ägande
januari – juni 2003

- Resultatet före skatt för första halvåret ökade med 31 procent till 15,7 (12,0) miljarder kronor.
- Omsättningen ökade med 9 procent till 152 miljarder kronor.
- Investeringarna minskade kraftigt.
- Riksdagen beslutade den 12 juni att tilldela SJ ett kapitaltillskott på upp till 1 855 Mkr och att ge företaget en låneram i Riksgäldskontoret på 2 000 Mkr för perioden 2004–2007.
- Riksdagen beslutade den 28 maj att ge Teracom ett villkorat aktieägartillskott om 500 Mkr.
- Värdet på statens noterade innehav ökade med 1 procent.

FÖRETAG MED STATLIGT ÄGANDE, TOTALT

Mkr	Jan–jun 2003	proforma ¹⁾ Jan–jun 2002	Förändring, %	Jan–jun 2002	Rullande 12-månader jul 2002 – jun 2003	Jan–dec 2002
Nettoomsättning	152 082	140 047	9	168 278	321 436	337 633
Rörelseresultat	16 935	15 454	10	16 282	16 220	15 567
Resultat före skatt	15 701	11 980	31	12 364	11 727	8 390
Resultat efter skatt	11 882	8 346	42	8 384	12 052	8 554
Bruttoinvesteringar	10 640	34 371	–69	39 061	39 227	67 648
Kassaflöde från den löpande verksamheten	16 152	41 014	–61	45 715	45 462	75 026

Mkr	30 juni 2003	31 december 2002	Förändring, %	30 juni 2002
Eget kapital	195 019	195 230	0	197 411
Balansomslutning	889 355	876 575	1	969 377
Anställda	213 917	199 302	7	203 347

	Rullande 12-månader jul 2002 – jun 2003	Jan–dec 2002
Räntabilitet på eget kapital	6,1	4,6
Soliditet	21,0	18,7

¹⁾ Proforma Telia inräknas som intresseföretag med en ägarandel om 46 procent.

Resultatet för företag med statligt ägande²⁾ för första halvåret förbättrades jämfört med motsvarande period föregående år. Resultatet före skatt uppgick till 15,7 (12,0) miljarder kronor. Resultatet före skatt för det andra kvartalet ökade med 28 procent jämfört med motsvarande period föregående år och uppgick till 5,1 (3,8) miljarder kronor. Vattenfalls resultat före skatt ökade med 41 procent till 8 466 Mkr under första halvåret jämfört med motsvarande period föregående år.

32 företag redovisade ett förbättrat eller i princip oförändrat resultat och 15 företag redovisade ett försämrat resultat.

Omsättningen ökade under första halvåret med 12 miljarder till 152,1 (140,2) miljarder kronor. Vattenfalls omsättningsökning under första halvåret 2003 uppgick till 8,8 miljarder motsvarande 18 procent.

Omsättningsökningen blev 11 procent i företag med marknadsmässiga krav medan den stannade vid 4 procent för företag med särskilda samhällsintressen. Omsättningen ökade under andra kvartalet med 4 procent jämfört med motsvarande period föregående år och uppgick till 70,0 (67,5) miljarder kronor.

Investeringarna fortsatte att minska under första halvåret och uppgick till 10,6 (34,4) miljarder kronor. I jämförelsesiffran för första halvåret 2002 ingår förvärv gjorda av Vattenfall.

Stockholmsbörsen inledde året svagt men återhämtade sig under andra kvartalet och Affärsvärldens index steg med 7 procent under första halvåret. Det statliga aktieinnehavet utvecklades sämre under motsvarande period och marknadsvärdet steg med 1 procent.

²⁾ Se redovisningsprinciper sid 8.

Företag med marknadsmässiga krav

I gruppen företag med statligt ägande ingår både företag med marknadsmässiga krav och företag med särskilda samhällsintressen. Gränsdragningen mellan grupperna är inte alltid självklar. Företag med marknadsmässiga krav kännetecknas av något eller båda av följande kriterier:

- De verkar på en marknad med full konkurrens.
- Ägaren, staten, ställer marknadsmässiga krav på resultat och avkastning baserade på riskprofil.

Utvärdering och uppföljning baseras på dessa, samt i vissa fall på särskilt uttryckta ägarkrav.

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

Omsättningen för företag med marknadsmässiga krav uppgick för första halvåret till 103 340 Mkr. En ökning med 11 procent jämfört med motsvarande period föregående år. Vattenfall som står för mer än hälften av den totala omsättningen bland företag med marknadsmässiga krav ökade sin omsättning med 8,8 miljarder kronor. LKAB och Vasallen ökade sin omsättning med 45 respektive 47 procent. Dessa företag visar också en förbättrad lönsamhet. Omsättningen för andra kvartalet ökade med 4 procent och uppgick till 45 410 (43 591) Mkr. Totalt redovisade 12 företag en

ökad omsättning under första halvåret, 8 företag en minskad omsättning och 2 en i princip oförändrad omsättning.

Resultatet före skatt förbättrades med 37 procent jämfört med motsvarande period föregående år. Resultatet före skatt uppgick till 13 457 (9 801) Mkr. Vattenfall förbättrade resultatet före skatt med 2,5 miljarder kronor. LKAB förbättrade sitt resultat före skatt med 279 Mkr till 461 Mkr. Totalt redovisade 17 företag ett förbättrat resultat före skatt för första halvåret och 8 företag ett försämrat resultat. Resultatet före skatt för det andra kvartalet uppgick till 5 132 (3 760) Mkr.

Vattenfalls omsättning ökade med 18 procent under första halvåret jämfört med motsvarande period föregående år och uppgick till 58 498 Mkr. Omsättningsökningen beror till stor del på högre elintäkter till följd av torråret men även konsolideringen av det polska företaget GZE från årsskiftet medförde en ökad omsättning.

Vattenfall redovisade ett starkt resultat för första halvåret. Resultat före skatt ökade med 41 procent jämfört med motsvarande period föregående år och uppgick till 8 466 Mkr. Största delen av resultatutvecklingen kan hänföras till den tyska verksamheten där

FÖRETAG MED MARKNADSMÄSSIGA KRAV

Mkr	Jan-jun 2003	proforma Jan-jun 2002	Förändring, %	Jan-jun 2002	Rullande 12-månader jul 2002 – jun 2003	Jan-dec 2002
Nettoomsättning	103 340	93 308	11	121 539	224 092	242 291
Rörelseresultat	14 184	12 771	11	13 599	10 667	10 082
Resultat före skatt	13 457	9 801	37	10 185	7 262	3 991
Resultat efter skatt	9 707	6 175	57	6 213	7 617	4 124
Bruttoinvesteringar	8 029	31 374	-74	36 064	31 362	59 397
Kassaflöde från den löpande verksamheten	11 624	35 425	-67	40 126	38 245	66 747

Mkr	30 juni 2003	31 december 2002	Förändring, %	30 juni 2002
Eget kapital	171 451	168 769	2	174 231
Balansomslutning	799 064	785 311	2	884 214
Anställda	156 554	148 105	6	146 050

	Rullande 12-månader jul 2002 – jun 2003	Jan-dec 2002
Räntabilitet på eget kapital	4,4	2,5
Soliditet	20,4	17

ett framgångsrikt arbete bedrivits med att omstrukturera verksamheten och konsolidera de tyska bolagen i Vattenfall Europe. De höga elpriserna i början av perioden på grund av torråret i Norden och den kalla vintern bidrog också till lönsamhetsutvecklingen. Av förbättringen i rörelseresultatet på 2 088 Mkr stod verksamheten i Tyskland för 1 460 Mkr, Norden för 362 Mkr och Polen för 266 Mkr.

Postens nettoomsättning uppgick till 12 127 (11 689) Mkr och var därmed 4 procent högre än motsvarande period föregående år. Ökningen är huvudsakligen hänförlig till högre priser men även företagsförvärv. Lägre volymer har påverkat omsättningen negativt.

Resultatet efter skatt uppgick till –483 (407) Mkr. Resultatet har belastats med avsättningar på –383 (916) Mkr. Avsättningarna avser administrativ neddragning om –215 Mkr samt nedläggning av två terminaler om –168 Mkr. Dessa åtgärder ska leda till en årlig besparing om 265 Mkr.

V&S Vin & Sprits omsättning och resultat sjönk under första halvåret. Koncernens försäljning minskade med 3 procent till 4 288 Mkr. Försäljningsvolymen under första halvåret översteg motsvarande period föregående år med 27 procent. Större delen av denna ökning berodde på förvärven av Marli/Nordic Wine Group och Polmos Zielona Gora. Utveckling på de för V&S viktigare marknaderna har under perioden fortsatt enligt det mönster som utvecklats under senare år. Den globala spritkonsumtionen stagnerar även om premiummärken hävdar sig bättre än mindre och mer lokala varumärken. V&S resultat före skatt minskade med 38 procent under första halvåret till 691 Mkr. Resultatförsämringen förklaras av försvagad dollarkurs vilket påverkade resultatet negativt med 230 Mkr. Därutöver har främst högre marknadsföringskostnader i samband med produktlanseringar bidragit till det försämrade resultatet.

Sveaskogs nettoomsättning ökade under första halvåret med 11 procent till 4 703 (4 251) Mkr i förhållande till motsvarande period 2002. Omsättningen ökade för samtliga affärsområden. För Skogsrörelsen och

Timber var ökningarna främst volymrelaterade till följd av förvärv.

Resultatet före skatt förbättrades med 144 Mkr till 650 Mkr. Resultatet för Skogsrörelsen ökade främst till följd av ökade leveranser från egen skog men även av ökade virkespriser. Även Timbers resultat förbättrades till följd av ökade volymer. Cartonboards resultat var oförändrat. Högre produktion har kompenserat för högre kostnader till följd av produktionsbortfall i massabruket. I koncernens resultat ingick resultat från fastighetsförsäljningar med 108 (12) Mkr.

LKAB ökade sin omsättning med 45 procent eller 1 161 Mkr under första halvåret. Prisökningar och terminssäkringar, tillsammans med ökad leveransvolym bidrog till en ökning av omsättningen med cirka 600 Mkr. Ungefär lika mycket kan hänföras till företagsförvärv av den internationella industrimineralgruppen Frank & Schulte Fillers and Mineral Division. Det är fortsatt stark efterfrågan på järnmalmprodukter. Världshandeln med järnmalm bedöms under 2003 öka med mellan 5 och 9 procent jämfört med föregående år. LKABs resultat före skatt ökade första halvåret med 279 Mkr till 461 Mkr.

SJs omsättning ökade under första halvåret till 2 936 (2 817) Mkr. Trafikintäkterna (intäkter från egentrafik och avtalstrafik) ökade med 4 procent och uppgick till 2 752 Mkr. Den dominerande intäktskällan, egentrafik, ökade med 2 procent trots en volymminskning på 1 procent, vilket förklaras av prisökningar och ökad andel kortare resor med högre genomsnittsintäkt. SJ redovisade för första halvåret ett resultat före skatt som uppgick till 32 Mkr. Det är en förbättring med 110 Mkr.

SBABs resultat förbättrade även denna period. Resultatet före skatt ökade med 11 procent till 371 Mkr. Bakom resultatförbättringen ligger bland annat en god nytutlåning inom privatmarknaden.

Green Cargos omsättning ökade med tre procent till 3 176 Mkr under första halvåret jämfört med motsvarande period förra året. Intäkterna från såväl järnvägsverksamhet

som logistikverksamhet ökade, medan intäkterna från bilverksamheten sjönk på en svag marknad. Resultat före skatt förbättrades under samma period med 75 Mkr till –50 (–125) Mkr.

Vasakronans hyresintäkter för ökade med 67 Mkr under första halvåret och uppgick till 1 503 (1 436) Mkr, en ökning med 5 procent. Genomsnittlig hyresintäkt ökade till 1 429 (1 318) kr/m² och för kontorslokaler var genomsnittlig hyresintäkt 1 625 (1 495) kr/m². Ökningen beror på om- och nytecknade kontrakt. Driftöverskottet ökade med 48 Mkr och uppgick till 982 (934) Mkr, en ökning med 5 (4) procent. Ökningen i jämförbart bestånd var 5 (8) procent och effekten av förvärv och avyttringar var 0 (–4) procent. Ökningen beror främst på högre hyresintäkter.

TeliaSonera förbättrade kraftigt sitt resultat under första halvåret men företaget redovisade under föregående år ett flertal engångsposter vilket bör tas hänsyn till vid jämförelser med innevarande år. I resultatsammanställningen ingår TeliaSonera med statens andel av resultat efter skatt med 2 075 Mkr. Statens ägarandel har också förändrats efter samgåendet mellan Telia och Sonera i december 2002. Staten ägde den 30 juni 2003 aktier i TeliaSonera motsvarande 46 procent. Marknadsvärdet av dessa var 70,3 miljarder kronor. Vid motsvarande tidpunkt 2002 var statens aktier i Telia värda 84,2 miljarder kronor.

SAS resultat efter skatt för första halvåret uppgick till –1 533 (–354) Mkr. Statens andel av resultatet uppgick till –328 (–76) Mkr. Andra kvartalet blev, trots fortsatt svaga intäkter, bättre än årets första kvartal med hänsyn tagen till säsongsvariationer. Detta förklaras av att åtgärdsprogrammen börjar ge resultat.

INVESTERINGAR

Bruttoinvesteringarna minskade kraftigt under första halvåret jämfört med motsvarande period föregående år och uppgick till 8 029 (31 374) Mkr. Vattenfalls investeringar i framför allt Tyskland under föregående år är en viktig förklaring till skillnaden. Vattenfalls investeringar uppgick till 4 260 (26 940) Mkr

under första halvåret. Även Posten V&S Vin & Sprit, GreenCargo och Vasakronan minskade sina investeringar kraftigt. LKAB och Specialfastigheter ökade sina investeringar.

KASSAFLÖDE

Kassaflödet minskade första halvåret jämfört med motsvarande period föregående år. Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 11 624 (35 425) Mkr. Förändringen förklaras främst av SBAB vars kassaflöde på grund av nettoutbetalningar gått från 6 291 till –1 574 Mkr. Svensk Exportkredit har ändrat redovisningsprincip vilket får en nettoeffekt på det redovisade löpande kassaflödet avseende första halvåret 2002 på 15 216 Mkr.

VIKTIGA HÄNDELSER

Riksdagen beslutade den 12 juni att tilldela **SJ** ett kapitaltillskott på upp till 1 855 Mkr och att ge företaget en låneram i Riksgäldskontoret på 2 000 Mkr för perioden 2004–2007, samt att därtill vidta de åtgärder som i övrigt behövs för att stärka SJs finansiella ställning.

En förbindelse om ett ovillkorat aktieägartillskott, uppgående till 1 555 Mkr, upprättades mellan svenska staten och SJ den 27 juni, vilket medför att SJs eget kapital är återställt per den 30 juni 2003. Vid en extra bolagsstämma den 14 augusti beslutade styrelsen att fortsätta bolagets verksamhet.

Staten har förvärvat ABBs andel om 35,5 procent i **Svensk Exportkredit**. Efter förvärvet äger staten 100 procent av bolaget.

TeliaSonera fullföljde under andra kvartalet försäljningen av Com Hem AB i Sverige till riskkapitalbolaget EQT Northern Europe och av Telia Mobile Finland till Finnet Oy. Försäljningen av Com Hem gav en kapitalvinst om 1 811 Mkr och Telia Mobile Finland en kapitalförlust om 108 Mkr.

V&S Vin & Sprit fullföljde i maj förvärvet av 85 procent av aktierna i Polmos Zielona Góra, Polens fjärde största alkoholföretag.

SAS styrelse gav under andra kvartalet koncernens ledning mandat att genomföra ytterligare kostnadsreduktioner motsvarande cirka 8–9 miljarder kronor, åtgärderna uppgår totalt till 13–14 miljarder kronor.

Efter beslut i riksdagen överfördes per den 1 april 2003 aktierna i det helstatliga Svenska Skogsplantor AB till **Sveaskog** i syfte att fullfölja en rekonstruktion av bolaget.

Konkurrensverket godkände samgåendet mellan AssiDomän Timber Holding AB och Mellanskog Industri AB den 27 augusti 2003. Samgåendet sker per den 1 juli 2003. Bolaget, som bytt namn till Royal Star Wood Products AB, kommer att ägas av **Sveaskog** till 50 procent. Övriga ägare är LRF via Lantbrukarnas Ekonomi AB (25 procent), Mellanskog ekonomiska förening (cirka 21 procent) samt cirka 4 500 mindre aktieägare (cirka 4 procent).

LjungbergGruppen har förvärvat aktier i Celtica motsvarande 99,7 procent av totala antalet aktier och röster i bolaget. Celtica ägdes tidigare till 38,5 procent av **Civitas Holding**. LjungbergGruppen har påkallat tvångsinlösen av resterande utestående aktier.

Företag med marknadsmässiga krav

I gruppen företag med marknadsmässiga krav ingår:

Akademiska Hus, Civitas (Vasakronan), Dom Shvetsii, GreenCargo, Imego, Kasernen, Lernia, LKAB, Posten, Rymdbolaget, SAS, SBAB, SJ AB, Skeppshypotekskassan, Specialfastigheter, Stattum, Sveaskog, Swedcarrier, Swedsurvey, Svensk exportkredit, Sweroad, TeliaSonera, Vasallen, Vattenfall, Venantius, Vin & Sprit.

Företag med särskilda samhällsintressen

Företag med särskilda samhällsintressen kännetecknas av något eller flera av följande:

- Ägaren, staten, styr verksamheten på ett påtagligt och direkt sätt.
- De verkar på en marknad med särskilda förbehåll.
- En del av företagen verkar helt eller delvis utan konkurrens, andra är fullt konkurrensutsatta.

För dessa företag sätts speciella mål, varvid bland annat kraven på avkastning avviker från vad som är gängse i verksamheter som bedrivs helt på marknadsmässiga villkor. Utvärderingen och uppföljningen baseras bland annat på kvalitativa parametrar härledda ur samhällsekonomiska eller sektorpolitiska mål och effektivitets-/resultatkrav. Kraven på till exempel kostnadseffektivitet kan vara högt ställda även om andra mål har stor betydelse. Graden av samhällsintresse och ägarens styrning skiljer sig mycket mellan de olika bolagen i denna grupp.

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

Omsättningen för företag med särskilda samhällsintressen uppgick för första halvåret till 48 742 Mkr. En ökning med 4 procent jämfört med motsvarande period föregående år. 12 företag av 25 ökade omsättningen. Omsättningen för det andra kvartalet uppgick till 24 645 (23 905) Mkr.

Resultatet före skatt förbättrades med 3 procent och uppgick till 2 245 (2 179) Mkr. Bland företagen som förbättrade resultatet finns Svenska Spel, Teracom och Svensk Bilprovning. Bland företagen som försämrade resultatet finns bland annat Samhall och Svenska kraftnät. Totalt redovisade 12 företag ett förbättrat resultat före skatt för första halvåret, 7 företag ett försämrat resultat och 3 ett i princip oförändrat resultat. Resultatet före skatt för det andra kvartalet uppgick till 1 077 (1 084) Mkr.

Apoteket redovisade ett försämrat resultat för första halvåret. Resultatet före skatt uppgick till –29 (–4) Mkr. Beaktas den extra gottrörelse på 75 Mkr som erhöles från företagets pensionsstiftelse under första halvåret 2002, som senare fick återbetalas till följd av fallande börskurser, uppvisas en resultatförbättring. Apotekets ersättningsmodell bygger till

stor del på en tillväxt avseende såväl pris som volymer på läkemedel. Sedan den 1 oktober 2002 gäller ny lag vad avser läkemedelsförmåner med mera som innebär att dyra läkemedel byts ut mot billigare likvärdiga alternativ, så kallad generisk substitution. För kunder och samhället är effekterna positiva medan det för Apotekets del har lett till att intäkterna ökat mindre än förväntat. För att minska kostnaderna avser Apoteket att reducera antalet anställda med cirka 300.

Systembolagets resultat före skatt minskade första halvåret jämfört med motsvarande period föregående år och uppgick till 78 (96) Mkr. I resultatet för föregående år ingick en realisationsvinst från försäld fastighet med 31 Mkr. Försäljningen av drycker uppgick till 170,2 (162,8) miljoner liter under första halvåret, vilket är en ökning med 4,5 procent jämfört med motsvarande period föregående år.

FÖRETAG MED SÄRSKILDA SAMHÄLLSINTRESSEN

Mkr	Jan–jun 2003	proforma Jan–jun 2002	Förändring, %	Rullande 12-månader jul 2002 – jun 2003	Jan–dec 2002
Nettoomsättning	48 742	46 739	4	97 344	95 342
Rörelseresultat	2 751	2 683	3	5 553	5 484
Resultat före skatt	2 245	2 179	3	4 465	4 399
Resultat efter skatt	2 175	2 171	0	4 435	4 431
Bruttoinvesteringar	2 611	2 997	–13	7 865	8 251
Kassaflöde från den löpande verksamheten	4 528	5 589	–19	7 217	8 279

Mkr	30 juni 2003	31 december 2002	Förändring, %	30 juni 2002
Eget kapital	23 568	25 167	–6	23 180
Balansomslutning	90 291	91 249	–1	85 164
Anställda	57 363	57 078	0	57 297

	Rullande 12-månader jul 2002 – jun 2003	Jan–dec 2002
Räntabilitet på eget kapital	19,0	17,8
Soliditet	27	28

Svenska Spels omsättning ökade med 10 procent under första halvåret till 9 540 (8 666) Mkr, inklusive spelintäkter från dotterbolaget Casino Cosmopol om 380 Mkr. Omsättningen för värdeautomatspelen (Jack och Miss Vegas) steg med 24 procent till 3 377 (2 733) Mkr. Föreningslivet, som erhöll 910 Mkr 2002, kan därför räknas med ett ännu större tillskott 2003.

Resultatet före skatt för första halvåret ökade med 9 procent jämfört med motsvarande period föregående år och uppgick till 2 220 (2 032) Mkr. Dotterbolaget Casino Cosmopol redovisar ett resultat på 34 Mkr efter att alla fyra internationella kasinon öppnat.

Samhall redovisade en förlust efter skatt om 174 Mkr för första halvåret. För verksamhetsåret 2003 innebär avtalet mellan staten och Samhall en sänkt merkostnadsersättning om 125 Mkr. Koncernens fakturerings har till följd av hård internationell konkurrens och en fortsatt svag konjunktur på flera av Samhalls marknader minskat med 13 procent. Den lägre merkostnadsersättningen och den lägre omsättningen har inte kunnat kompenseras med lägre kostnader. Under andra halvåret 2003 kommer ytterligare kostnadsbesparingar att genomföras.

Luftfartsverkets resultat för första halvåret försämrades kraftigt jämfört med motsvarande period föregående år. Resultat före skatt uppgick till 6 (111) Mkr. LFV:s ekonomi påverkas kraftigt av den besvärliga ekonomiska situation som råder inom stora delar av flygbranschen. Ytterligare faktorer som påverkat flygresandet under 2003 är den allmänna osäkerheten i världen samt sjukdomen Sars. Antalet flygpassagerare har fortsatt att gå ned och för alla LFV:s flyg-

platser sammantagna är minskningen 7 procent. Utrikesresandet minskade med 9 procent och inrikesresandet minskade med 4 procent. LFV kalkylerar med att antalet passagerare kommer att minska med cirka 5–6 procent 2003 jämfört med föregående år.

Svenska kraftnät ökade sin omsättning med 15 procent under första halvåret jämfört med motsvarande period 2002. Den främsta orsaken är ökade balanskraftsavgifter som är en följd av det höga elpriset under vintern. Omsättningen uppgick till 2 096 (1 816) Mkr. Resultatet före skatt minskade dock till 183 (305) Mkr, vilket även kan härledas till det höga elpriset då kostnaderna för inköp av el och balanskraft ökade.

Teracom förbättrade resultatet under första halvåret jämfört med motsvarande period föregående år. Resultatet före skatt uppgick till 29 Mkr att jämföras med en förlust om 85 Mkr första halvåret 2002. Förbättringen förklaras av besparingar och ökad försäljning inom såväl digital-tv-området som data- och telekommunikation. Omsättningen ökade med 6 procent under första halvåret jämfört med motsvarande period föregående år och uppgick till 878 Mkr. Teracom redovisade även ett positivt kassaflöde om 139 Mkr, främst beroende på det villkorade kapitaltillskottet från ägarerna och en positiv resultatutveckling.

Teracom's huvudsakliga verksamhetsområde är att bedriva utsändning och överföring av radio och tv. Ett allt viktigare tillväxtområde är data- och telekommunikation. Genom att dra nytta av Teracom's tekniska kompetens och bredbandsnät kan dessa tjänster erbjudas till 3G-operatörer, större företag samt kommuner och landsting.

Sjöfartsverket ökade omsättningen och förbättrade resultatet för första halvåret jämfört med motsvarande period föregående år. Omsättningen ökade med 42,6 Mkr till 843,3 Mkr. Av omsättningen svarade trafikintäkterna för 83 (82) procent. Resultatet före skatt uppgick till 73 (60) Mkr. Sjöfartsverket höjde den 1 juli 2003 lotstaxan med 20 procent. Efter höjningen nås en kostnadstäckning, inklusive indirekta kostnader på 45 procent.

INVESTERINGAR

Bruttoinvesteringarna för företag med särskilda samhällsintressen minskade med 13 procent och uppgick till 2 611 (2 997) Mkr. Minskningen förklaras bland annat av Statens väg- och baninvesters minskade investeringar samt av Luftfartsverkets neddragningar i investeringstakten. Några företag ökade sina investeringar som till exempel Systembolaget från 81 till 192 Mkr. Sjöfartsverket ökade sina investeringar från 60 till 144 Mkr.

KASSAFLÖDE

Kassaflödet minskade under första halvåret jämfört med motsvarande period föregående år. Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 4 520 (5 585) Mkr. Systembolaget försämrade kassaflödet från 361 till -462 Mkr, Luftfartsverket från 444 till 287 Mkr och Svenska kraftnät från 613 till 434 Mkr.

VIKTIGA HÄNDELSER

Apoteket ingick den 13 augusti ett avtal om att sälja hela aktieinnehavet i den finländska börsnoterade läkemedelsgrossisten Tamro Oyj till Phoenix Pharmahandel AG, en företagsgrupp baserad i Tyskland och verksam inom läkemedelsdistribution.

Företag med särskilda samhällsintressen

I gruppen företag med särskilda samhällsintressen ingår:

A-banan, Almi, Apoteket, Bostadsgaranti, Dramaten, Göta Kanal, Ireco, Luftfartsverket, Norrland Center, Operan, Samhall, Sjöfartsverket, SOS, SP, Statens väg- och baninvest, Svedab, Swedfund, Svensk Bilprovning, Svenska Kraftnät, Svenska Miljöstyrningsrådet, Svenska Spel, Sveriges Rese- och Turistråd, Systembolaget, Teracom, Voksenåsen.

Statens ägande i börsnoterade företag

Stockholmsbörsen inledde året svagt och Affärsvärldens generalindex sjönk under första kvartalet med 8 procent. Under andra kvartalet återhämtade sig börsen och generalindex steg med 7 procent under första halvåret.

Marknadsvärdet på statens aktieinnehav ökade med 27 procent under andra kvartalet och uppgick till drygt 93 miljarder kronor den 30 juni 2003, vilket gjorde staten till den största ägaren på Stockholmsbörsen.

Sammantaget ökade marknadsvärdet på det statliga aktieinnehavet med 1 procent under första halvåret, vilket är en sämre utveckling än börsen generellt. Detta kan förklaras av att aktiekursen i TeliaSonera, som utgör 75 procent av aktieinnehavet, utvecklats sämre än index och endast ökat i värde med 1 procent under första halvåret. OMs aktiekurs, som minskade i värde med 70 procent föregående år, ökade i värde med

37 procent under första halvåret. SAS-aktien minskade i värde med 11 procent under första halvåret. Nordeas aktiekurs har i stort sett varit oförändrad under första halvåret.

Börsen har fortsatt att stiga efter rapportperiodens utgång och har per den 4 september ökat med 24 procent i värde sedan årskiftet.

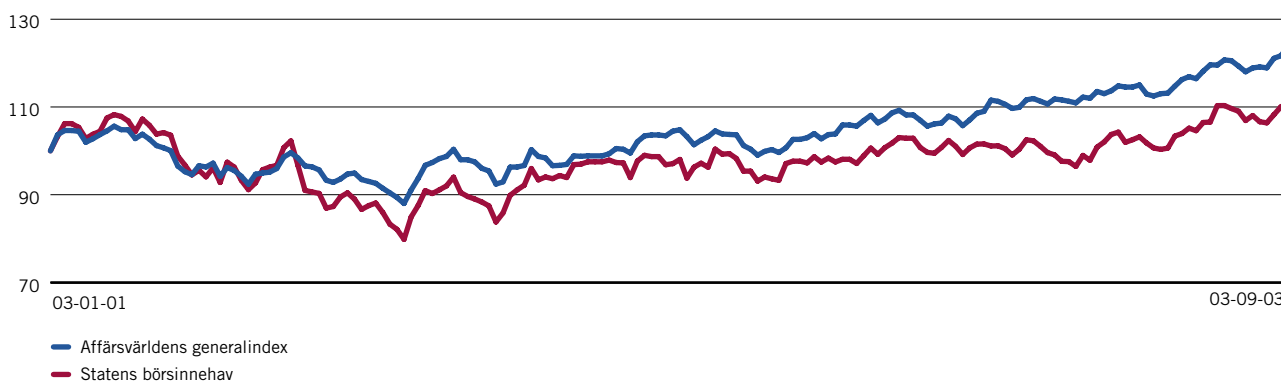
Under motsvarande period har statens aktieinnehav ökat med 8 procent i värde.

MARKNADSVÄRDET FÖR DET STATLIGA BÖRSINNEHAVET 2000–2003, Mkr¹⁾

FÖRETAG	Ägarandel 9 maj 03, %	4 sep 03	30 juni 03	31 mar 03	30 dec 02	30 sep 02	28 jun 02	28 mar 02	28 dec 01	29 dec 00
Nordea AB	18,5	23 523	20 922	20 271	20 813	19 946	27 101	31 979	30 082	38 754
OM AB	9,5	631	456	298	333	256	552	1 011	1 103	1 862
SAS AB	21,4	2 468	1 551	1 269	1 741	1 851	2 238	2 697	2 397	3 173
TeliaSonera AB	46,0	72 869	70 327	51 474	69 480	49 778	54 226	77 950	98 920	102 736
Totalt		99 491	93 255	73 313	92 367	71 831	84 117	113 637	132 502	146 525
Totalt exkl TeliaSonera		26 622	22 928	21 839	22 887	22 053	29 891	35 687	33 582	43 789

¹⁾ Civitas Holdings innehav i Celtica har sålts varför jämförelsetalen omräknats.

KURSVÄRDEKLINGEN PÅ DET STATLIGA AKTIEINNEHAVET JÄMFÖRT MED AFFÄRSVÄRLDENS GENERALINDEX

Innehavet i TeliaSonera står för cirka 75 procent av statens börsinnehav den 30 juni 2003. Under första halvåret 2003 utvecklade sig den aktien sämre än Affärsvärldens generalindex.

Förändringar i företagsledningar och styrelser

FÖRÄNDRINGAR I FÖRETAGSLEDNINGAR OCH STYRELSE

OM	Vice VD Magnus Böcker tillträdde som VD efter Per E Larsson den 30 maj.
Swedcarrier	Katja Elväng valdes som ordförande vid en extra bolagsstämma i juni.
Akademiska Hus	Joakim Ollén efterträder Christina Rogestam som VD och koncernchef den 15 november 2003.

Redovisningsprinciper

Rapporten omfattar 47 av 52 företag med statligt ägande, exklusive avvecklingsbolag och bolag där staten har en ägarandel som understiger 20 procent (OM AB, Nordea AB, Sydkraft SAKAB och SIS Miljömärkning AB). Vidare ingår inte holdingbolaget Civitas Holding AB, men väl dess dotterbolag Vasakronan AB. Intressebolag, med en ägarandel överstigande 20 procent, har medräknats efter ägarandel vad gäller resultat. Från och med det andra kvartalet 2003 ingår Svenska Skogsplanter i Sveaskogs koncernredovisning.

A/O Dom Shvetsii, Norrland Center AB, AB Bostadsgaranti och AB Svenska Miljöstyrningsrådet ingår inte i rapporten.

För fastighetsbolag har hyresintäkterna betraktats som omsättning. För finansbolagen definieras omsättningen som summan av räntenetto, provisioner och andra intäkter netto.

För verksamhet med anslag ingår detta i omsättningen, det gäller till exempel Samhalls merkostnadsersättning och anslagen till Kungliga Operan och Kungliga Dramatiska Teatern AB. Svenska Spel är skattebefriat.

Vissa av företagen som ingår i den konsoliderade redovisningen har justerat sina

historiska jämförelsetal av olika skäl. I de fall då förändringarna haft betydande inverkan har också jämförelsetalen i den konsoliderade redovisningen justerats. Telia konsolideras som dotterbolag under perioden januari till och med november 2002. Från och med december 2002 behandlas TeliaSonera som intressebolag. Under fjärde kvartalet 2002 har intäkter, kostnader och resultat fördelats lika över de tre månaderna, vilket innebär att resultatet under oktober och november hänförs till den period då Telia var ett dotterbolag och resultatet under december till den period då Telia var ett intressebolag.

Definitioner

Resultat före skatt

Anges före minoritetens andel.

Soliditet

Eget kapital inklusive minoritetens andel i förhållande till balansomslutning.

Räntabilitet på eget kapital

Resultat efter skatt i relation till genomsnittligt eget kapital.

Ekonomisk information

- Kvartalsrapport för det tredje kvartalet 2003 publiceras 25 november 2003.
- Bokslutsrapport för 2003 publiceras 22 mars 2004.
- Verksamhetsberättelse för 2003 publiceras i maj 2004.

Företagens rapportdatum

RAPPORTDATUM FÖRETAG MED STATLIGT ÄGANDE

Företag	Delårsrapport januari–september 2003	Bokslutskommuniké januari–december 2003
A-banan projekt AB	.2003-10-30	.ej fastställt
Akademiska hus AB	.ej fastställt	.ej fastställt
ALMI Företagspartner AB	.nov 2003	.mars 2004
Apoteket AB	.2003-10-30	.2004-02-20
AB Bostadsgaranti	.ej fastställt	.ej fastställt
Civitas Holding AB (Vasakronan AB)	.2003-10-22	.2004-02-01
A/O Dom Shvetsii	.ej fastställt	.ej fastställt
Green Cargo AB	.ej fastställt	.ej fastställt
AB Göta kanalbolag	.et	.mars 2004
Imego AB	.2003-10-28	.ej fastställt
IRECO Holding AB	.et	.et
Kasernen Fastighets AB	.ej fastställt	.ej fastställt
Kungliga Dramatiska Teatern AB	.2003-11-08	.2004-04-01
Kungliga Operan AB	.2003-11-08	.2004-04-01
Lernia AB	.2003-11-03	.ej fastställt
LKAB	.2003-11-06	.feb 2004
Lufftartsverket	.2003-11-27	.2004-02-20
Nordea AB	.2003-10-29	.ej fastställt
Norrländ Center AB	.et	.ej fastställt
OM AB	.2003-10-15	.ej fastställt
Posten AB	.okt/nov 2003	.feb/mars 2004
Regeringskansliet	.2003-11-25	.2004-03-22
Samhall AB	.2003-10-30	.2004-02-20
SAS AB	.2003-11-11	.2004-02-01
SBAB	.ej fastställt	.ej fastställt
SJ AB	.nov 2003	.feb 2004
Sjöfartsverket	.2003-10-29	.ej fastställt
Svenska Skeppshypotekskassan	.et	.et
SOS Alarm Sverige AB	.2003-11-05	.ej fastställt
SP Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut AB	.2003-10-30	.2004-02-27
Specialfastigheter Sverige AB	.2003-10-27	.ej fastställt
Statens väg- och baninvest	.ej fastställt	.ej fastställt
Förvaltningsaktiebolaget Statum	.et	.et
Sveaskog AB	.2003-10-29	.2004-02-20
SVEDAB	.ej fastställt	.2004-03-24
AB Swedcarrier	.ej fastställt	.ej fastställt
Swedfund International AB	.nov 2003	.apr 2004
Swedesurvey AB	.et	.et
AB Svensk Bilprovning	.ej fastställt	.ej fastställt
Svensk Exportkredit AB	.ej fastställt	.ej fastställt
Affärsverket svenska kraftnät	.2003-11-28	.2004-02-27
Svenska Miljöstyvningsrådet AB	.ej fastställt	.ej fastställt
Svenska rymdaktiebolaget	.2003-11-25	.ej fastställt
AB Svenska Spel	.2003-10-23	.2004-02-12
Sveriges Rese- och Turistråd AB	.ej fastställt	.ej fastställt
Sweroad	.ej fastställt	.ej fastställt
Systembolaget AB	.2003-11-30	.ej fastställt
TeliaSonera AB	.2003-10-29	.2004-02-01
Teracom AB	.2003-10-27	.2004-03-15
Vasallen AB	.2003-10-27	.2004-02-01
Vattenfall AB	.2003-11-06	.ej fastställt
Venantius AB	.2003-11-30	.feb 2004
V&S Vin & Sprit AB	.2003-11-01	.2004-03-10
Voksenåsen AS	.2003-11-08	.2004-05-02

Staten är den största företagsägaren i Sverige. I den statliga företagssfären är cirka 200 000 personer anställda. Värdena är mycket stora och i sfären ingår några av Sveriges största företag. Staten har därför ett stort ansvar att vara en aktiv och professionell ägare. Det övergripande målet för regeringen är att företagen skall skapa värde och i förekommande fall se till att de uttryckta samhällsintressena infrias. Kvartalsrapporterna är ett instrument för att öka genomlysningen av företag med statligt ägande.

REGERINGSKANSLIET

Näringsdepartementet

www.naring.regeringen.se

Artikel nr: N3038

Tidigare rapporter och verksamhetsberättelser finns att läsa på: www.naring.regeringen.se/fragor/statliga_foretag
Also available in English on: www.naring.regeringen.se/inenglish/areas_of/state_owned/index.htm